

EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Financiële beschouwingen	3
Beleidsmatige voortgang	10
Bijlage 1: Indexering	11
Bijlage 2: incidentele baten en lasten	12

Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage van 2026. In de bestuursrapportages informeren we u over de voortgang van het beleid en over financiële afwijkingen op de lopende programmabegroting.

De voortgang van het beleid presenteren we in een schema, net als in de programmabegroting 2026. Wij laten zien welke doelen en acties achterlopen op schema en welke aanpassingen nodig zijn.

Daarnaast zijn er verschillende financiële afwijkingen, die invloed hebben op het begrotingssaldo van 2026. Als deze afwijkingen structureel zijn, beïnvloeden ze ook de begroting in de komende jaren.

In de jaarstukken 2025 lichtten we de stand van zaken over het ZBB-traject toe in de paragraaf ZBB. In de meerjarenbegroting 2026 is nog € 175.750 te realiseren op besparingen van vastgoed en accommodaties. In deze bestuursrapportage is de besluitvorming over het nieuwe beheerplan gemeentelijk vastgoed 2026-2030, en de verkoop van 't Heerenlogement, de garageboxen, de molen en dorpshuizen verwerkt. Dit betekent dat de ZBB-taakstelling in de begroting is gerealiseerd. In de tweede bestuursrapportage 2026 komen we alleen op de ZBB-taakstelling terug als de uitvoering van de voorgenomen maatregelen daartoe aanleiding geeft.

In de bijlagen laten we zien welke indexeringen zijn verwerkt. Ook geven we per programma een overzicht van de incidentele baten en lasten.

In deze bestuursrapportage verslechtert het (structurele) saldo behoorlijk. In 2026 verwachten we een negatieve bijstelling van het resultaat van € 2.175.115. In de financiële beschouwingen leest u hoe dit bedrag is opgebouwd. Een deel hiervan is een gevolg van de structurele doorwerking van het jaarrekening resultaat 2025. Dat zorgt ervoor dat er keuzes gemaakt moeten worden richting de begroting 2027. In welke jaren, van de komende meerjarenbegroting 2027-2030, willen we een positief saldo gaan presenteren? Richting de begroting 2027 zullen er daarom bestuurlijke keuzes en afwegingen gemaakt moeten worden. Om te beginnen zal de keuze gemaakt moeten worden of , en zo ja in welke jaren, we een positief saldo wensen te presenteren. Daarnaast zal er een plan van aanpak opgesteld moeten worden om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Bij het opstellen van de begroting 2027-2030 komen wij met voorstellen.

Financiële beschouwingen

We delen de financiële beschouwingen op in ontwikkelingen en risico's die nog niet financieel vertaald zijn, en daadwerkelijke financiële ontwikkelingen. De niet financieel vertaalde ontwikkelingen zorgen in de toekomst waarschijnlijk wel voor een effect. We kunnen deze nu nog niet voldoende inschatten.

Ontwikkelingen/risico's

Resultaat jaarrekening 2025

Het negatieve resultaat van de jaarrekening 2025 werkt door in deze bestuursrapportage. Resultaatbestemming van niet bestede budgetten 2025 was, door het negatieve resultaat, niet mogelijk in de jaarrekening. Door lopende afspraken en aangegane verplichtingen zijn een aantal van deze budgetten in 2026 wel nodig. Het betreft de onderwerpen; 7. Onderzoek doorgaande leer- en ontwikkellijn, 10. Decentralisatie uitkering 2025 bibliotheek en 11. Speelvoorzieningen BSC. Deze onderwerpen worden onder tabel 2 verder toegelicht. De totale lasten van afgerond € 220.000 beïnvloeden hiermee de uitkomsten van de bestuursrapportage in negatieve zin.

Meicirculaire 2026

De circulaire is verwerkt tot en met de decembercirculaire 2025. De meicirculaire 2026 komt te laat om meegenomen te worden in deze bestuursrapportage. De verwachting is dat er een licht positief effect voor 2026 zal zijn. We delen de uitkomsten van de meicirculaire later in een aparte raadsinformatiebrief. Deze verschijnt gelijktijdig met de raadsbehandeling van de bestuursrapportage.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

De gemeentelijke opvang voor Oekraïense vluchtelingen zorgde de afgelopen jaren voor een financieel overschot. In 2026 verwachten we ook een voordeel - dit is in deze burap opgenomen. De lopende regelingen voor opvang ontheemde Oekraïners loopt, zoals het er nu naar uitziet, af in maart 2027. De verwachting is wel dat de regeling nog voor een aantal maanden tot een jaar verlengd wordt, maar zekerheid daarover is er nog niet. Het is nog niet duidelijk wat er vanaf het moment na afloop van de regeling precies op ons afkomt; hiervoor worden momenteel diverse scenario's uitgewerkt.

Toename kosten jeugdzorg

In deze bestuursrapportage hebben we een flinke structurele stijging van de kosten voor jeugdzorg opgenomen. Naar aanleiding van het jaarrekeningresultaat 2025 zijn we echter gestart met het project 'Grip op jeugd'. Het volledig wegwerken van het tekort op korte termijn is niet realistisch, gezien de steeds complexere casuïstiek waar we mee te maken krijgen. Het project is erop gericht bij te dragen aan een demping van de kosten. De eerste maatregelen zijn begin mei al tot uitvoering gekomen. De financiële effecten die ook dit jaar al met deze maatregelen beoogd worden, zijn verwerkt, evenals de beoogde meerjarige effecten.

De nu opgenomen effecten zijn gebaseerd op de huidige inzichten en realistisch; we ambiëren een grotere demping dan nu opgenomen, maar hebben deze nog niet verwerkt om te voorkomen dat later toch gemeld moet worden dat deze niet gehaald zijn. Van de voortgang van het project en de effecten wordt de raad twee keer per jaar middels een RIB op de hoogte gebracht.

Leges en hogere gemeentelijke bijdrage ODR

De cijfers over het eerste kwartaal van de ODR laten een overschrijding zien in de gerealiseerde uren voor toezicht op bouw en RO, evenals een overschrijding in zowel de aantallen als de gerealiseerde uren voor toetsing van milieu en RO en de juridische advisering. Voor beide productgroepen (toetsing milieu en RO en juridische advisering) is er meer gewerkt dan op basis van het kental was verwacht. Ook zijn meer vergunningaanvragen gedaan waarbij een aantal ingewikkelde en tijdrovende aanvragen zaten. Hierdoor is ook bij de vergunningaanvragen een overschrijding op de uren te zien. Meer vergunningaanvragen leiden tot meer leges. De extra uren op productgroepen leveren geen leges op en zorgen voor een hogere gemeentelijke bijdrage aan de ODR. Daarnaast geldt voor 2026 dat het werkprogramma 2026 nog niet door het college is vastgesteld. Dit maakt de inschatting van de overschrijding lastig. In de tweede bestuursrapportage 2026 informeren we u verder over de stand van zaken.

Onderzoek naar voorziening onderhoud begraafplaatsen

In 2026 wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van een onderzoek naar de voorziening onderhoud begraafplaatsen. De voorziening is in 2026 door een incidentele storting toereikend. Aan de raad wordt voorgesteld een besluit te nemen over het structureel op orde brengen van de voorziening.

Prijsstijgingen

We verwachten kostenstijgingen vanwege de situatie in het Midden Oosten. Ons standpunt is dat contractafspraken over prijsaanpassingen leidend zijn en dat bedrijfsrisico's niet op de gemeente afgewenteld kunnen worden, omdat gemeenten hiervoor ook niet gecompenseerd worden door het rijk.

Werkelijke financiële ontwikkelingen

In tabel 1 vindt u het nieuwe meerjarenperspectief. Deze bestuursrapportage heeft meerjarig een negatief effect op het begrotingsresultaat. Alle meerjarige effecten uit de bestuursrapportage nemen we op in de kadernota 2027. Doordat we in tabel 1 afronden op hele duizenden, kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Incidenteel/structureel

In de verschillende financiële tabellen en teksten gebruiken we de term incidenteel en structureel. Hierin zit een onderscheid tussen structureel/incidenteel van aard en een structureel/incidenteel effect. In de tabellen met het saldo staan bedragen die structureel/incidenteel van aard zijn. Dit betekent dat ze, onafhankelijk van het bedrag, structureel/incidenteel in de begroting opgenomen zijn. In bijlage 2 is een overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen.

Tabel 1: Verloop begrotingssaldo

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
<i>(bedragen * 1.000 euro) - = nadeel + = voordeel</i>				
Primitieve begroting 2026 saldo	-252	1.350	-399	164
<i>Effect 2de burap 2025</i>	<i>-31</i>	<i>-118</i>	<i>-190</i>	<i>-207</i>
Eerste burap 2026	-2.097	-2.139	-2.170	-2.112
Saldo na 1e burap 2026	-2.380	-907	-2.759	-2.155
<i>Incidentele lasten -/- baten</i>	<i>455</i>	<i>284</i>	<i>414</i>	<i>100</i>
Structureel saldo na 1e burap 2026	-1.925	-623	-2.345	-2.055

In tabel 2 ziet u alle financiële afwijkingen met een effect op het saldo in een schema weergegeven. Daaronder lichten we alle afwijkingen toe. Ook de mutaties op reserves en voorzieningen brengen we in beeld.

Tabel 2: Totaaloverzicht budgetafwijkingen met financieel effect vanaf 2026 (bedragen in €)

Nr	Afwijking (bedragen * 1.000 euro) - = nadeel + = voordeel)	2026	2027	2028	2029
1	Decembercirculaire 2025	50.269	0	0	0
2	Jeugdzorg	-2.193.072	-1.493.072	-1.493.072	-1.493.072
3	Opvang Oekraïnevluchtelingen	1.000.000	0	0	0
4	Wet maatschappelijke ondersteuning	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
5	Erfpacht opbrengsten Doejenburg	110.000	110.000	110.000	110.000
6	Indexeringen (prijsstijgingen)	-391.782	-430.934	-430.934	-430.934
7	Onderzoek doorgaande leer- en ontwikkeling lijn	-50.000	0	0	0
8	Regionaal Stimuleringsfonds	33.936	0	0	0
9	Vorbereidingskosten integraal huisvestingsplan	-35.500	-27.500	-58.000	0
10	Decentralisatie uitkering 2025 bibliotheek	-100.000	0	0	0
11	Speelvoorzieningen BSC	-69.848	0	0	0
12	Overige mutaties onder de € 50.000	-281.118	-127.781	-127.781	-127.781
	Subtotaal structureel	-1.939.765	-2.139.287	-2.169.787	-2.111.787
	Subtotaal incidenteel	-157.350	0	0	0
	Totaal	-2.097.115	-2.139.287	-2.169.787	-2.111.787

Volgens onze financiële verordening lichten we alle mutaties met een effect groter dan of gelijk aan € 50.000 toe. We beginnen met de mutaties die effect hebben op de exploitatie. Daarna volgen de effecten op de reserves, voorzieningen en investeringen. Als afwijkingen dusdanig relevant zijn, maken we een uitzondering en lichten we mutaties onder de € 50.000 alsnog toe.

Toelichtingen

1. Decembircirculaire 2025 (€ 50.269 voordeel, programma 6)

Door een aangepaste uitkeringsfactor over 2026, heeft de decembircirculaire een positief effect. In de raadsinformatiebrief over de decembircirculaire 2025 van 21 januari 2026 (Z.075064/D.244110) informeerde we hier eerder over.

2. Jeugdzorg (€ 2.193.072 nadeel, programma 3)

De overschrijding binnen de Jeugdwet wordt in 2026 veroorzaakt door zowel een toename van het aantal jeugdigen in zorg als een stijging van de kosten per cliënt. Vooral de categorieën verblijf zonder behandeling en jeugd-ggz laten een duidelijke groei zien door een hogere zorgvraag en inzet van specialistische trajecten. Daarnaast neemt ook de ambulante jeugdhulp toe, met name door meer inzet per cliënt. Ook de kosten voor landelijk ingekochte zorg en persoonsgebonden budgetten (PGB) stijgen, mede door complexe casuïstiek en landelijke ontwikkelingen. Tegelijkertijd blijven lichtere voorzieningen relatief stabiel. Daarmee is er onvoldoende financiële compensatie voor de groei in zwaardere zorg. Dit is in lijn met de jaarcijfers van 2025 (800k in de 2^e burap 2025, 1,4 miljoen in de jaarstukken 2025).

3. Opvang Oekraïne vluchtelingen (€ 1.000.000 voordeel, programma 3)

We verwachten in 2026 een financieel voordeel op de opvang van Oekraïense vluchtelingen van € 1,0 miljoen. Het normbedrag dat het Rijk per dag per bed betaalt is aanzienlijk hoger dan de werkelijke kosten die wij hebben. Omdat de lopende regeling voor de opvang op 1 maart 2027 afloopt en er onduidelijk is hoe dit daarna wordt ingevuld, hebben we het voordeel alleen voor 2026 opgenomen.

4. Wet maatschappelijke ondersteuning (€ 170.000 nadeel, programma 3)

De bijgestelde begroting 2026 is gebaseerd op toewijzingsgegevens, tariefafspraken en de in- en uitstroom op basis van realisatie Q1 2026 en een prognose ondersteund door het dashboard en

zichtbare trends. In de praktijk blijkt de prognose voor enkele maatwerkvoorzieningen af te wijken van de uitgangspunten die bij het vaststellen van de begroting 2026 zijn gehanteerd.

De maatwerkvoorzieningen (begeleiding, dagbesteding, woningaanpassingen) zijn hoger uitgevallen dan begroot. Deze toename wordt verklaard door de complexiteit van de ondersteuningsvraag, de stijging van psychosociale problematiek, vergrijzing en het beperkte aanbod van geschikte woningen. De kosten voor hulpmiddelen zijn daarentegen afgenomen, door meer herverstrekkingen uit het depot en lagere structurele inkooptarieven in 2026. De herverstrekkingen worden beschouwd als een incidentele meevaller. We monitoren en sturen uiteraard zo strak mogelijk, om verdere groei van kosten te beperken.

5. Erfpacht opbrengsten Doejenburg (€ 110.000 voordeel, programma 1)

Op bedrijventerrein Doejenburg II zijn gronden verkocht en in erfpacht uitgegeven. De grondverkoop is verwerkt in de grondexploitatie. De erfpachtopbrengsten worden in de exploitatie verwerkt. Deze opbrengsten zijn nog niet geheel geraamd. In de afgelopen jaren is de hogere erfpachtopbrengst als een incidenteel voordeel beschouwd. In de jaarrekening 2025 zijn de meeropbrengsten als structureel opgenomen. Het risico van deze raming is dat als er in erfpacht uitgegeven grond wordt verkocht de opbrengsten uit erfpacht minder worden en dus leidt tot een nadeel.

6. Indexeringen (prijsstijgingen) (€ 391.782 nadeel, diverse programma's)

We passen verschillende budgetten aan vanwege de prijsinflatie. In de kadernota 2026 namen we hiervoor een stelpost op die we nu inzetten. Deze stelpost is uiteindelijk onvoldoende gebleken om alle prijsstijgingen te dekken. Een specificatie van de prijsindexering is opgenomen in bijlage 1 van deze bestuursrapportage.

7. Onderzoek doorgaande leer- en ontwikkeling lijn (€ 50.000 nadeel, programma 4)

In 2025 zijn we gestart met het aanbestedingstraject om uitvoering te geven aan het onderzoek naar de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn. Dit onderzoek richt zich op het komen tot schoolgebouwen als brede voorziening, waarin in elk geval onderwijs en kinderopvang samen zijn ondergebracht in hetzelfde gebouw. Doordat de gunning in december 2025 plaats heeft gevonden zijn er dit jaar geen kosten gemaakt en worden alle kosten gemaakt in 2026. Later dit jaar wordt het resultaat van dit onderzoek met de raad gedeeld. Doordat de jaarrekening 2025 een negatief resultaat heeft, was resultaatbestemming niet mogelijk.

8. Regionaal Stimuleringsfonds (€ 33.936 voordeel, programma 1)

In 2026 wordt de "pauzeknop" ingedrukt voor de bijdrage aan Regio Rivierenland voor het Regionaal Stimuleringsfonds. Hierdoor valt de bijdrage incidenteel weg (€ 56.000). De regio gebruikt overgebleven budgetten. De afspraken voor 2027 en later staan nog ter discussie. De bijdrage 2026 wordt voor € 22.000 ingezet voor de cofinanciering van regionale routeprojecten 2020-2029. Eind 2025 heeft Regio Rivierenland een aanvraag gedaan namens de regionale gemeenten voor RegioDeal geld van het rijk. De insteek is dat we als regio hiermee het recreatieve routenetwerk willen verbeteren en versterken tot eind 2029. Het gaat om een totale regionale investering van € 700.000 met een RegioDeal cofinanciering van € 350.000. De gemeente Buren draagt € 22.000 bij.

9. Voorbereidingskosten integraal huisvestingsplan (€ 35.500 nadeel, programma 4)

Op 1 juli 2025 is het integraal huisvestingsplan 2025-2040 (IHP) vastgesteld. Hierin zijn de budgetten opgenomen die nodig zijn voor de (ver)bouw van schoolgebouwen de komende jaren. Voor bijkomende kosten, zoals haalbaarheidsonderzoeken en leerling prognoses, is geen budget opgenomen, dit repareren we nu. Dit werkbudget is echter wel essentieel om het IHP doelmatig uit te kunnen voeren. Deze kosten fluctueren per jaar, afhankelijk van het moment waarop (ver)bouwactiviteiten zijn gepland.

10. Decentralisatie uitkering bibliotheek (€ 100.000 nadeel, programma 4)

In 2025 ontving de gemeente Buren, in het kader van de landelijke ontwikkeling richting de zorgplicht voor bibliotheekvoorzieningen, een decentralisatie-uitkering van het Rijk voor de versterking van het bibliotheekwerk. Deze middelen zijn bedoeld voor het versterken van de maatschappelijke en educatieve functie van de bibliotheek, waaronder het verbeteren van bereik, toegankelijkheid en basisvaardigheden in de kernen.

De uitwerking en concrete besteding van deze middelen vraagt nadere afstemming met de bibliotheek en samenhang met lopende ontwikkelingen, waaronder de verkenning van een bibliotheekvoorziening in Maurik en de bredere kerngerichte aanpak. Hierdoor zijn de middelen in 2025 niet volledig besteed.

Omdat de jaarrekening 2025 een negatief resultaat laat zien, konden deze middelen niet via resultaatbestemming worden overgeheveld. De middelen worden daarom in 2026 alsnog ingezet conform het doel waarvoor de uitkering is verstrekt.

11. Speelvoorzieningen BSC (€ 69.848 nadeel, programma 2)

De jaarrekening 2025 laat een negatief saldo zien. Hierdoor is het niet mogelijk om bij de besluitvorming over de jaarrekening bepaalde bedragen te bestemmen. De bestemming zouden we wel gedaan hebben bij een positief resultaat. Het betreft de overgebleven budgetten op de speelvoorzieningen. Hiervan is toegezegd deze beschikbaar te houden voor de BSC. De middelen zijn noodzakelijk om de werkzaamheden die de overkoepelende stichting heeft uit te kunnen voeren.

12. Overige mutaties onder de € 50.000 (€ 281.118 nadeel, diverse programma's)

Verskillende kleine wijzigingen met een effect onder de € 50.000. Zoals is vastgelegd in de financiële verordening worden deze niet specifiek toegelicht.

Mutaties reserves en voorzieningen

We rapporteren hier de mutaties op de reserves en de voorzieningen. We gebruiken als uitgangspunt de stand van de reserves en voorzieningen uit de jaarstukken 2025 inclusief de vermeerderingen en verminderingen uit de begroting 2026. Eventuele mutaties van de kadernota 2027 zijn geen onderdeel van de beginstand of de mutatie in de onderstaande tabellen. Deze worden apart in de kadernota 2027 gerapporteerd.

Mutaties reserves

Reserves Bedragen x €1.000	Stand voor burap 2026 ¹	Mutatie Burap 2026	Stand na burap 2026
(- = onttrekking; + = storting)			
- Algemene reserve	7.729	-873	6.856
- Reserve Dorpshuizen	1.500	49	1.549
- Reserve Uitvoering omgevingswet	593	-4	589
- Reserve Bewegvriendelijke leefomgeving	275	-275	0
- Bestemmingsreserve Verduurzaming vastgoed	0	1.500	1.500
- Reserve vastgoed en accommodaties	678	635	1.313
- Reserve omg.ger.uitg. en sociale verevening	1.521	20	1.541
- Reserve duurzaamheid	483	-13	470

Algemene reserve € 802.000 onttrekking voor dorpshuizen en € 71.000 onttrekking voor amendement biodiversiteit

Door vertraging in 2025, is de overdracht van dorpshuizen naar 2026 doorgeschoven. Dit geldt ook voor de overdracht van het bijbehorende onderhoudsbudget. In overeenstemming met het raadsbesluit van 18 maart 2025 onttrekken we dit uit de algemene reserve.

In 2025 is het amendement biodiversiteit nog niet geheel uitgegeven. Het restant budget uit 2025 wordt in 2026 uitgegeven.

Reserve dorpshuizen € 48.500 storting

Met 7 van de 11 dorpshuizen is overeenstemming bereikt over de hoogte van de tegemoetkoming groot onderhoud. Ze ontvangen in 2026 de helft van de totaal vastgestelde bijdrage voor groot onderhoud. Verspreid over 2027 tot en met 2030 ontvangen zij resterende bedrag. Van de € 802.000

¹ We houden rekening met alle raadsbesluiten t/m april 2026.

die we met dit doel uit de algemene reserve onttrekken in 2026, resteert € 48.500. Dit storten we nu in de reserve dorpshuizen, om later weer te onttrekken.

Met vier dorpshuizen, waarvan ook het eigendom overgedragen gaat worden, moet nog een overeenkomst afgesloten worden. De kosten hiervoor zullen uit de reserve dorpshuizen onttrokken worden.

Reserve uitvoering omgevingswet € 4.030 onttrekking

De gemeente moet een vergoeding betalen voor de kosten van een BOPA (Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit) procedure omdat een omissie in het bestemmingsplan Buitengebied 2008 niet is hersteld. Het betreft het niet intekenen van een agrarisch bouwvlak. Het benodigde bedrag wordt onttrokken uit de reserve uitvoering omgevingswet.

Reserve beweegvriendelijke leefomgeving € 275.000 onttrekking

Voor de doorontwikkeling van speel- naar beweegtuinen heeft de raad op 4 juli 2023 € 275.000 beschikbaar gesteld in een de reserve beweegvriendelijke leefomgeving. Er is overeenstemming bereikt tussen de Burensse Sport Coöperatie, de speeltuinen en de gemeente over de invulling hiervan. We zetten het beschikbare budget hiervoor dan ook in 2026 in.

Reserve verduurzaming vastgoed € 1.500.000 storting

Met de vaststelling van het Beheerplan gemeentelijk Vastgoed 2026-2029 in de raad van 16 december 2025 heeft de raad besloten éénmalig een bedrag van € 1.500.000 te onttrekken aan de voorziening groot onderhoud. Dit bedrag wordt gestort in een nieuw in te richten bestemmingsreserve 'Verduurzaming vastgoed'.

Reserve vastgoed en accommodaties € 635.000 storting.

Eind 2025 besloot het college perceel Puntwaard te verkopen aan waterschap Rivierenland. De verkoopopbrengst is gestort in de reserve vastgoed en accommodaties.

Reserve omgevingsgericht uitgaven en sociale verevening € 20.000 storting

Projectopbrengsten n.a.v. de nota kostenverhaal worden in deze reserve gestort. Dit betreft een opbrengst uit het project Achterstraat in Asch.

Reserve duurzaamheid € 13.000 onttrekking

In 2025 is € 45.000 uit de reserve duurzaamheid beschikbaar gesteld voor de stimuleringsmaatregel klimaatadaptatie. In 2025 is dit bedrag niet geheel uitgegeven. Het restant wordt in 2026 opgevoerd.

Mutaties voorzieningen

Voorzieningen Bedragen x €1.000	Stand voor burap 2026 ²	Mutatie Burap 2026	Stand na Burap 2026
(- = onttrekking; + = storting).			
- Voorziening onderhoud gebouwen	2.425	-1.375	1.050
- Voorziening spaarverlof	215	-50	165

Voorziening onderhoud gebouwen per saldo € 1.375.000 onttrekking

Met de vaststelling van het Beheerplan gemeentelijk Vastgoed 2026-2029 in de raad van 16 december 2025 heeft de raad besloten éénmalig een bedrag van € 1.500.000 te onttrekken aan de voorziening groot onderhoud. Dit bedrag wordt gestort in een nieuw in te richten bestemmingsreserve 'Verduurzaming vastgoed'.

Daarnaast is de storting in de voorziening onderhoud gebouwen door het Beheerplan gemeente Vastgoed 2026-2029 jaarlijks € 125.000 lager. Belangrijkste oorzaak hiervan is dat er minder objecten zijn opgenomen in het nieuwe beheerplan als gevolg van de ZBB maatregelen.

Voorziening spaarverlof € 50.000 onttrekking

Er is gebruik gemaakt van de spaarverlof regeling. Hierdoor is een onttrekking uit de voorziening nodig.

² We houden rekening met alle raadsbesluiten t/m april 2026.

Investeringsen

Voorbereidingskrediet nieuwbouw Eben Haëzerschool Lienden (€ 577.935)

In 2027 staat de nieuwbouw van de Eben Haëzerschool in Lienden op de planning. Conform IHP wordt een voorbereidingskrediet van 8% beschikbaar gesteld voorafgaand aan de definitiefase. Dit krediet is bedoeld voor de eerste uitwerking van de nieuwbouwplannen en is onderdeel van de totaal beschikbare stichtingskosten.

De totale stichtingskosten bedragen € 7.224.182, dit bedrag is inclusief 100m2 ruimte voor kinderopvang. Dit bedrag is ongeveer € 170.000 lager dan in de meerjarenbegroting 2026-2029 opgenomen. De daaruit voortvloeiende lagere kapitaallasten verwerken we in de kadernota 2027.

Aanvullend krediet voor reconstructie Kievit/Driesweg/Verbindingsweg (€ 83.000)

Voor de reconstructie van de Kievit/Driesweg en Verbindingsweg was een krediet beschikbaar van € 680.000. Om verschillende redenen moet dit krediet aangevuld worden:

- Er heeft geen indexering van dit bedrag plaatsgevonden.
- De aankoop van de gronden viel hoger uit dan begroot.
- Bijkomende kosten voor bomen en openbare verlichting waren onvoldoende meegenomen in het oorspronkelijke krediet.

De extra kapitaallasten voor dit aanvullende krediet worden gedekt uit de kapitaallasten voor de lange termijn maatregelen uit het GVVP.

Beleidsmatige voortgang

In deze paragraaf presenteren wij op hoofdlijnen de voortgang van de doelen en acties uit de programmabegroting 2026. Om u snel inzicht te geven, presenteren wij de stand van zaken door middel van twee kleuren. In de begroting zijn 39 activiteiten opgenomen. Hiervan lopen er 37 op schema en bij 2 activiteiten is een aanpassing nodig. We laten in dit schema alleen de afwijkingen zien. De activiteiten die op schema lopen worden dus niet in beeld gebracht. Voor een totaaloverzicht van alle activiteiten verwijzen we naar de [begroting 2026](#).

In programma 3, 4 en 5 verwachten we nu geen afwijkingen. In de tweede bestuursrapportage 2026 brengen we u opnieuw op de hoogte over de beleidsmatige voortgang.

Programma	Aantal activiteiten	Aantal op schema	Aantal aanpassing nodig	Aantal wordt niet gerealiseerd
1. Wonen, werk en recreatie	3	2	1	0
2. Fysieke leefomgeving	6	5	1	0
3. Sociaal domein	9	9	0	0
4. Sport, cultuur en onderwijs	4	4	0	0
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	14	14	0	0
6. Bedrijfsvoering	3	3	0	0
	39	37	2	0

Programma 1: Wonen werk en recreatie			
Wat willen we?	Wat doen we?	Op schema?	Toelichting
Eén omgevingsplan maken voor het hele grondgebied van de gemeente.	In de routekaart leggen we vast hoe en binnen welke termijn we komen tot één omgevingsplan voor de hele gemeente. In 2023 zijn we gestart met het omgevingsplan deelgebied buitengebied. De gemeenteraad stelde in 2025 de Nota van uitgangspunten en het participatieplan vast. Wij leggen in 2026 het ontwerp omgevingsplan deelgebied buitengebied ter inzage.	Aanpassing nodig	Conform planning is na het vaststellen van de Nota van Uitgangspunten door de gemeenteraad een ontwerp Omgevingsplan deelgebied Buitengebied ontwikkeld. Om alle inwoners en betrokkenen voldoende gelegenheid te geven om met dit plan mee te denken, is het voorontwerp ter inzage gelegd. Deze inzage was gepland tot medio mei 2026. Het doel was naast uitleg geven ook het ophalen van feedback ter verbetering van het voorontwerp omgevingsplan. Als gevolg van de brief van de gemeenteraad van 3 april 2026 is het proces stilgelegd met als gevolg dat de genoemde planning van de ter inzagelegging van het ontwerp omgevingsplan (september 2026) in ieder geval gaat opschuiven in tijd. Over het vervolg van het proces om te komen tot een omgevingsplan deelgebied Buitengebied wordt nog nagedacht.

Programma 2: Fysieke leefomgeving			
Wat willen we?	Wat doen we?	Op schema?	Toelichting
Project Vogelenzangseweg	Voor de Vogelenzangseweg in Lienden (vanaf de rotonde N320 tot aan de Voorstraat) stellen we een schetsontwerp op. Dit schetsontwerp bestaat uit verkeerskundige maatregelen (aanpassen wegprofiel) en waterbeheersingsmaatregelen (watergangen). Hiervoor is intensief overleg (participatie) gevoerd met omwonenden en belanghebbenden. In 2026 werken we dit schetsontwerp verder uit en passen we het omgevingsplan aan (planologische maatregel). Ook kopen we gronden aan (op basis van minnelijke grondverwerving) en voeren we een herijking uit van het beschikbare budget. Zodra er voldoende inzicht is in het ontwerp en de hiermee samenhangende grondverwervingskosten, komen we met een voorstel richting de raad.	Aanpassing nodig	De planning loopt enige vertraging op ten aanzien van de eerder gecommuniceerde planning die bij het plan van aanpak is gecommuniceerd. De vertraging is toe te dichten aan meerdere factoren: - De grondverwervingsgesprekken vragen extra tijd. Dit aangezien het een delicaat traject is en soms enige terughoudendheid op zijn plaats is. - Het participatietraject loopt. Tijdens de participatieavond in april is naar voren gekomen dat het participatietraject nog nadere aandacht en tijd vraagt. Bij de nadere uitwerking van het schetsontwerp, kijken we ook kritisch naar varianten met een beperkt budget.

Bijlage 1: Indexering

We maakten in de kadernota 2026 een schatting voor de prijsindexatie in 2026. Dit bedrag is in een stelpost gestort. In deze bestuursrapportage worden de prijsstijgingen daadwerkelijk toegekend op basis van de werkelijke prijsstijgingen. Deze zijn gebaseerd op contractuele verplichtingen of nieuwe prijzen en aanbestedingen.

In kadernota 2026 opgenomen indexering restant (in €)		
Uitgaven	Index	Bedrag begroot
Algemeen	BBP - 2,7%	€ 105.221
Wegen	GWW - 6,22%	€ 18.823
Inkopen Jeugdwet, Wmo en subsidies	OVA - 4,24%	€ 134.468
ICT	Inschatting - 5,5%	€ 110.561
Totaal		€ 369.074
Werkelijke indexering in de 1 ^e bestuursrapportage 2026 (in €)		
Werkelijke indexering	Index	Bedrag
Algemeen	Divers	€ 70.096
Wegen	N.v.t.	N.v.t.
Inkopen Jeugdwet, Wmo en subsidies	5,1%	€ 618.326
ICT	5,2%	€ 72.433
Totaal		€ 760.855
Nadeel		€ 391.781

Bijlage 2: incidentele baten en lasten

Een nadere toelichting op de incidentele baten en lasten per programma leest u hieronder:

Programma - incidentele lasten (bedragen > € 50.000) <i>bedragen x € 1.000</i>	2026	2027	2028	2029
1. Wonen, werk en recreatie				
<i>Omgevingswet: Omgevingsplannen - routekaart</i>	100	0	0	0
Externe inhuur om via de routekaart meerdere omgevingsplannen uit te werken.				
<i>Projectuitgaven</i>	51	0	0	0
In 2025 (en 2026) zijn uitgaven geraamd voor de projecten Voorzieningszone Maurik, Het Binnen Lienden, Hooghendijck Beusichem, Groenestraat/Brinkstraat Lienden en Oosterweijden Maurik)				
<i>Storting algemene reserve: verwachte winst grondexploitatie 't Woud Ingen en Beusichem-zuid</i>	16	579	406	608
De verwachte winst van beide grondexploitaties storten we in de algemene reserve				
<i>Budgetoverheveling 2025-2026</i>	72	0	0	0
Extra handhaving Omgevingsplan				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	34	0	0	0
Totaal	273	579	406	608
2. Fysieke leefomgeving				
<i>Glasvezelproject Glaspoort 2024 burap 2</i>	143	0	0	0
Eind mei 2024 heeft het college ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst voor een nieuw aan te leggen glasvezelnetwerk door Glaspoort. Het project wordt budgetneutraal uitgevoerd, maar verdeeld over drie jaren				
<i>Storting voorziening begraafplaatsen</i>	215	0	0	0
Eenmalige storting in de voorziening, omdat de voorziening eind 2023 nihil was.				
<i>Budgetoverheveling 2025-2026</i>	57	0	0	0
Onderhoud begraafplaatsen en landschap en biodiversiteit				
<i>Restant budget 2025 speelvoorzieningen</i>	70	0	0	0
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	70	11	22	11
Totaal	555	11	22	11
3. Sociaal domein				
<i>Opvang Oekraïense vluchtelingen</i>	2.155	0	0	0
Lasten voor het chaletpark in Maurik.				
<i>Implementatie participatiebeleid</i>	10	10	10	0
Tijdelijke formatie voor de implementatie van het participatiebeleid.				
<i>Welzijnscoach</i>	63	63	0	0
Inhuur van een coach. Incidenteel vanwege de ontwikkelingen die spelen binnen huishoudelijke ondersteuning.				
<i>Nota vrijwillige inzet</i>	63	0	0	0
2 jaar (verspreid over 2 jaar) inhuur tbv uitwerking plannen mbt en ondersteuning van vrijwilligers				
<i>Accommodatiebeleid</i>	877	188	188	188
Verzelfstandiging dorpshuizen, met een verspreid betaalde eenmalige vergoeding en projectkosten gedekt uit de AR				
Digitalisering Sociaal domein	205	0	0	0
Incidentele implementatiekosten				
<i>Beschermde wonen / Maatschappelijke opvang - dekking personeelslasten</i>	67	34	0	0

De regionale middelen voor de doordecentralisatie BW/WMO zetten we in voor de dekking van incidentele personele inzet.

<i>Budgetoverheveling 2025-2026</i>	156	0	0	0
Implementatie participatiebeleid, Welzijnscoach, inhuur accommodatiebeleid dorpshuizen en kerngericht werken				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	105	27	27	0
Totaal	3.701	322	225	188
4. Sport, cultuur en onderwijs				
<i>Doorgaande leer- en ontwikkelijn IHP</i>	125	0	0	0
Opstellen kaders mbt schoolgebouwen als brede voorzieningen				
<i>IHP</i>	0	0	311	100
Tijdelijke uitbreiding de Blinker in Kerk-Avezaath				
<i>Cultuurbeleid</i>	75	75	75	0
Co-financiering samenwerkingsverband cultuur- en erfgoedpact				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	10	0	0	0
Totaal	210	75	386	100
5. Inwoners, bestuur en veiligheid				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	66	30	25	0
Totaal	66	30	25	0
6. Bedrijfsvoering				
<i>Basis op orde: personeel en organisatie</i>	18	0	0	0
Incidenteel werkbudget en parttime teammanager inhuur.				
<i>I-plan diverse projecten</i>	302	20	20	0
Diverse eenmalige projectbudgetten om de doelen van het nieuwe I-plan te realiseren.				
Peilstokonderzoek	129	43	0	0
Personeelslasten nav peilstokonderzoek				
<i>Budgetoverheveling 2025-2026</i>	201	0	0	0
AV middelen onderzoek, implementatie financieel pakket en I-plan				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	92	73	0	0
Totaal	742	136	20	0
Subtotaal incidentele lasten	5.547	1.153	1.084	907

Programma - incidentele baten (bedragen > € 50.000)	2026	2027	2028	2029
1. Wonen, werk en recreatie				
<i>Reserve Overlopende posten: routekaart</i>	100	0	0	0
Dekking uit een reserve voor de eenmalige lasten.				
<i>Projectopbrengsten 2025</i>	77	0	0	0
Opbrengsten uit projecten Daverhof Kerk-Avezaath, Achterstaat 9 Asch en Het Binnen Lienden				
<i>Verwachte winst grondexploitatie 't Woud Ingen en Beusichem-zuid</i>	16	579	406	608
De verwachte winst van beide grondexploitaties storten we in de algemene reserve				
<i>Budgetoverheveling 2025-2026</i>	72	0	0	0
Extra handhaving Omgevingsplan				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	0	0	0	0
Totaal	265	579	406	608
2. Fysieke leefomgeving				

<i>Glasvezelproject Glaspoort 2024 burap 2</i>	90	0	0	0
Eind mei 2024 heeft het college ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst voor een nieuw aan te leggen glasvezelnetwerk door Glaspoort. Het project wordt budgetneutraal uitgevoerd, maar verdeeld over drie jaren				
<i>Budgethoverheveling 2025-2026</i>	57	0	0	0
Onderhoud begraafplaatsen en landschap en biodiversiteit				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	97	68	72	11
Totaal	244	68	72	11
3. Sociaal domein				
<i>Onttrekking reserves: Accommodatiebeleid</i>	877	188	188	188
<i>Verzelfstandiging dorpshuizen, met een verspreid betaalde eenmalige vergoeding en projectkosten gedekt uit de AR en reserve dorpshuizen.</i>				
BOH Kernagenda's				
<i>Algemene reserve: Nota vrijwillige inzet</i>	63	0	0	0
2 jaar (verspreid over 3 jaar) inhuur voor uitwerking plannen en ondersteuning van vrijwilligers				
<i>Beschermde wonen / Maatschappelijke opvang</i>	67	34	0	0
De regionale middelen voor de doordecentralisatie BW/WMO zetten we in voor de dekking van incidentele personele inzet.				
<i>Bijdrage Rijk Oekraïense vluchtelingen</i>	3.155	0	0	0
Bijdrage van het Rijk voor de eenmalige lasten				
<i>Budgethoverheveling 2025-2026</i>	156	0	0	0
Implementatie participatiebeleid, Welzijnscoach, inhuur accommodatiebeleid dorpshuizen en kerngericht werken				
Totaal	4.318	222	188	188
4. Sport, cultuur en onderwijs				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	0	0	4	0
Totaal	0	0	4	0
5. Inwoners, bestuur en veiligheid				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering				
<i>Project vergoeding personeel</i>	50	0	0	0
Vergoeding vanuit het project (investeringskrediet) nieuwbouw gemeentehuis voor salarislasteren vaste formatie.				
<i>Budgethoverheveling 2025-2026</i>	201	0	0	0
AV middelen onderzoek, implementatie financieel pakket en I-plan				
<i>Incidentele posten ≤ € 50.000</i>	14	0	0	0
Totaal	265	0	0	0
Subtotaal incidentele baten	5.092	869	670	807
Totaal saldo incidentele lasten en baten	455	284	414	100